

τὸν Δούθηρον, τὸν Πόλεμον τῶν χωρικῶν Ἀναβαπτιστάς.

Ἰδεάσθη αὐτός, πλὴν δὲν τὰς ἐγγραφέν.

Μίαν φορὰν ἔλαθε τὸν δρόμον τοῦ βορρᾶ καὶ ἐφθασε μέχρι σχεδὸν τῶν πολικῶν χορῶν, εἰς Νορδηγίαν. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ γραία τι βασιλίσσα, ἡ βασιλίσσα Οὐλφρα, λησμονημένη εἰς τὴν γυνίαν ἐκείνην τῆς σφαίρας ὅπου ὁ μῦθος συγγέεται μετὰ τῆς ἱστορίας. Ὁ Σαρδὸν ὅστις ἐπεδείξατο πάντοτε, καὶ μάλιστα κατόπιν, εἰδὸς τι σεβασμοῦ πρὸς τὰς πεπτωκυίας μεγαλειότητας, ἐξελέξεν αὐτὴν πρωταγωνίστριαν ἰδίου δράματος, δράματος ἀρχαίου, ἐνῶ ὡς ἐκ τοῦ μέρους μάλιστα ὅπου συνέβαινε τὸ δράμα, δὲν ἤδυνήθη νὰ διαχύσῃ κίνησιν, ζῶην καὶ πρὸ πάντων... θεομύτητα.

Γενικῶς, ὅσάν τις οἱ παπαιδευμένοι γράφωσιν, ἐπικαλοῦνται τὴν ἐμπνευσίν. Ἡ ἐμπνευσις δὲν ἔλειπεν εἰς τὸν Σαρδὸν· ἔλειπεν ἀπαναντίας ὁ χάρτης. πτωχός, ἠναγκασμένος νὰ ζῇ ἐκ τῆς μικρᾶς χορηγήσεως, ἣν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀποσυρθεὶς μετὰ τινος καταστροφῆς εἰς μικρὰν πόλιν τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, τῷ ἀπέστειλε κατὰ μῆνα, ὁ Σαρδὸν κατὰ φυσικὸν λόγον ἐσκέπτετο πρῶτον περὶ ἐαυτοῦ καὶ εἶτα περὶ τῆς ἀτυχοῦς βασιλίσσης. Τῷ συνέβαινε δὲ συχνάκις μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ γεύματος, νὰ μὴ τῷ ἀπομένωσι χρήματα πρὸς ἀγορὰν χάρτου, ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου ἡ ἀθλία ἥρωϊς του ἐπρόκειτο νὰ ἐκχύσῃ τὰ θλιβερά αὐτῆς παράπονα, διηγουμένη τὰς περιπετείας τῆς ἀτυχοῦς ζωῆς τῆς.

Ἡ Ἀνατολή συνέδραμε τὸν Βορρᾶν· εἰς Τορκὸς ἔσωσε τὴν βασιλίσσαν τῆς Νορδηγίας.

Πρῶτον τινα εἰς τῶν φίλων του παρουσιάζεται πρὸς τὸν Σαρδὸν καὶ τὸν ἐρωτᾷ ἂν ὡς ἄνθρωπος γραμμάτων συγκατατίθετο νὰ δώσῃ μαθήματα χριστιανικῆς φιλοσοφίας εἰς μωσμεθάνον τινα, ἐπιθυμοῦντα νὰ σπουδάσῃ ταύτην.

Τὰ μαθήματα θὰ ἐλάβανον χώραν ἐναλλάξ καὶ ἐπληρόνοντο πρὸς πέντε φράγκα τὴν ὥραν.

Ἄν ὁ μωσμεθάνος ἐπρότεινεν εἰς τὸν Σαρδὸν νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν Παράδειτόν του, μεταξὺ τῶν ἐπουρανίων οὐρί, ἤθελε βεβαίως προξενήσῃ εἰς αὐτὸν ἥτιονα εὐχαρίστησιν.

Τὸ συμβόλαιον ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη, ὁ δὲ Σαρδὸν ἐμέρισε τὸν καιρὸν του, ἀσχολούμενος τοῦ λοιποῦ ἀφ' ἐνός εἰς τὰ θλιβερά συμβάντα τῆς Οὐλφρας καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τορκου.

Ἰδοὺ μία ἐστὶ ἀπόδειξις, ἀναγκάζου-

σα ἡμᾶς ἐκόντας ἄκοντας νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ καθολικισμὸς καὶ ἡ φιλοσοφία του ἐδοκίμησαν πάντοτε τὴν τέχνην.

Ὁ Σαρδὸν ἀφίερωσε καὶ ἀπέστειλε τὴν τραγωδίαν του πρὸς τὴν Ῥαχήλ· ἀλλ' ἡ μεγάλη ἠθοποιὸς δὲν ἐράνη μεγάλως πεπεισμένη περὶ τῆς φιλολογικῆς καὶ τεχνικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ἐν ᾧ ὑπεμφαίνετο ζωηρὰ τάσις νεωτερισμοῦ.

Ἦτο νέος ὁ ρυθμὸς τῶν στίχων, νέα ἡ διαρρύθμισις τῶν σκηνῶν, τὰ πάντα νέα... καὶ αὕτη ἐστὶ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις.

Ἡ ἀρνησις τῆς ἐνδόξου ἠθοποιῶν ἐρρίψεν εἰς ἀπελπισίαν τὸν Σαρδὸν.

Οὕτως ἔδοξε τῇ Εἰμαρμένῃ! οἱ ἐκ γενετῆς δυστυχεῖς εἰσὶ καταδεδικασμένοι ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Αἱ περιπέτειαι τῆς ἀτυχοῦς ἡγεμονίδος τοῦ βορρᾶ ἐξηκολούθησαν λυπηρότεραι.

Μίαν πρωίαν σύντροφός τις τοῦ Σαρδὸν εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Φίλε μου, φίλε μου, σπουδαία εἰδήσις!

— Τί τρέχει;

— Ἐφθασεν εἰς Παρισίους περίφημός τις ἠθοποιός. Θὰ παραστήσῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ γαλλικὸν θέατρον καὶ θὰ ἐπισκιάσῃ τὴν Ῥαχήλ!...

— Πῶς ὀνομάζεται;

— Ὀνομάζεται κυρία Δερονύ· θὰ παραστήσῃ τὴν τραγωδίαν σου. Θὰ σε παρουσιάσῃ πρὸς αὐτὴν μία προστάτις σου, ἥτις δὲν σε γνωρίζει, ἀλλ' εἰς τὴν ὁποίαν ὁμίλητα ἐγὼ περὶ σοῦ.

— Καὶ τίς εἶνε αὕτη;

— Ἡ σύζυγος ἐνός κατασκευαστοῦ ἀλεξιβροχιῶν, ἥτις εὐρίσκεται εἰς στενοτάτας σχέσεις μετὰ τὴν θυρωρὸν τῆς οἰκίας, ὅπου κατοικῆσεν ἡ κυρία Δερονύ, ἐλθοῦσα ἐκ Νάντης εἰς Παρίσιον. Ἐτοιοῦτόν μοι τὴν τραγωδίαν σου.

Ἄν καὶ ὁ τρόπος τῆς συστάσεως καὶ τῆς παρουσιάσεως ἦτο ἀρκούντως πολυδαιδαλὸς καὶ περιπεπλεγμένος, ὁ Σαρδὸν οὐχ ἥττον ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ περασμοῦ καὶ ἐνεχείρισε τὸ χειρόγραφον τῆς τραγωδίας του πρὸς τὸν φίλον, ὅπως αὐτὸς τὸ ἐγχειρίσῃ εἰς τὴν σύζυγον τοῦ κατασκευαστοῦ τῶν ἀλεξιβροχιῶν, μέλλουσαν νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ διὰ τῆς θυρωροῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας Δερονύ, παρακαλουμένην νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῆς κυρίας τῆς.

Ἄν τυχόν, ὃ ἀναγνώσται συναντηθῇται μετὰ τοῦ Βικτωριανοῦ Σαρδὸν ἐρωτήσατέ τον σεῖς καὶ θ' ἀκούσῃτε ἀπὸ τοῦ στόμα του ὁποίας σκληρᾶς βασιάνους ἀγωνίας ἤσθάνθη τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀναμένων τὸ ἀποδοκίμως.

Ματαιὰ καὶ ἄγονος ὁδὸν! Ἡ κυρία

Δερονύ ἐράνη μίαν καὶ μόνην φορὰν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου, ἀφ' ἧς ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ μετὰ τὴν ζωηρὰν τοῦ κοινοῦ ἀποδοκιμασίαν.

Τὸ χειρόγραφον ἐπεστράφη πάλιν μέσον τῶν αὐτῶν δέκα χειρῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ συγγραφέως, ἀλλ' εἰς εἰς κατὰστασιν, οἱμοί!

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Ο ΔΥΟ ΔΟΥΜΑ

Ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν ἐν ὀνόμα ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ τῆς Εὐρώπης, παρέχον πλούτη εἰς τοὺς ἐκδότας τῶν βιβλίων καὶ ἀντηχοῦν ὅπου ἂν γίνεταί λόγος περὶ θεάτρου ἢ περὶ φιλολογίας.

Ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὁ Γαλλικὸς λαὸς ἐξώρισε δύο βασιλεῖς καὶ δύο αὐτοκράτορας, καθεὶλε τῆς ἀξίας ἡμίσειαν τοῦλάχιστον δωδεκάδα Προέδρων τῆς Δημοκρατίας, ἔσχε δέκα περίπου προσωρινὰς κυβερνήσεις, πλὴν μία καὶ μόνη δυναστεία διεσώθη καὶ ὑπερέχεν πασῶν τῶν μεταβολῶν, ἡ δυναστεία τῶν Δουμᾶ.

Μετὰ Δουμᾶν τὸν Α'. ἦλθε Δουμᾶς ὁ Β'. Πλὴν σήμερον δὲν ὑπάρχουσιν ἕτεροι ἐπίδοξοι διάδοχοι, ἀρρενὲς τοῦλάχιστον, καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς Κυρίας μετὰ τὰς Καμελίας ἔσται ὁ τελευταῖος τῆς ἐνδόξου ταύτης καὶ εὐτυχοῦς οἰκογενείας, τῆς ἐπὶ ἡμῖν αἰῶνα τοσοῦτον διακριθείσης ἐν τῷ κράτει τῆς γαλλικῆς φιλολογίας.

Ὁ εἰς ἐκείλευσε μετὰ τὸν ἕτερον ὁ υἱός, σπάνιον ἐν Γαλλίᾳ παράδειγμα, ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον μετὰ τὸν πατέρα. Καὶ ἐντοσούτῳ οὐδέποτε δύο πνεύματα ὑπῆρξαν μάλλον πρὸς ἀλληλαπυκνῶνται καὶ δύο χαρακτῆρες μάλλον ἀντίθετοι πρὸς ἀλλήλους.

Οὐδέποτε ἐνώπιον τῆς κριτικῆς παρέστησαν δύο μορφαί, τύπου τῶσαν διαφοροῦ.

Ὅποτε τινὲς ἐμέμνοντο τοῦ Βαλζάκ διὰ τὴν λεπτομέρειαν τῶν περιγραφῶν καὶ τὴν σπουδὴν ἣν κατέβαλλεν ὅπως παραστήσῃ ἐν φόρεμα, ἐν δωμάτιον, ἢ ἄλλο τι, ὁ μέγας μυθιστοριογράφος ἀπῆντα.

— Αὐτὰ εἶνε μέρη ἀναπόσπαστα, εἶνε τεκμήρια ἀλάνθαστα τοῦ χαρακτῆρος παντὸς προσώπου ἐκ τοῦ ἐνδύματος ἐνός ἀνδρός, ἐκ τῆς κατοικίας του, ὁ ἀκριβὴς παρατηρητὴς ἔχει τὰ πρῶτα

συμπτώματα τῆς ἡθικῆς καὶ διανοητικῆς ἀξίας τοῦ ἀτόμου.

Δὲν προτιθέμεθα νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ θεωρία αὕτη ᾔνε ἀληθής· εἶνε ὅμως βέβαιον ὅτι ὅπως σχηματίσῃ τις ἰδέαν περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ χαρακτῆρος τοῦ συγγραφέως τοῦ Antony καὶ τοῦ συγγραφέως τοῦ Demi monde ἥκει νὰ ἴδῃ τὴν κατοικίαν ἐκάστου, καὶ νὰ ἐπισκερθῇ ἀπαξ τὴν ἐπαυλὶν τοῦ Δουμᾶ πατρὸς εἰς τὸν Ἀγίον Γερμανὸν καὶ κατόπιν τὴν μικρὰν οἰκίαν ἣν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀγάμος ὢν, κατοίκει ἐν τῇ ὁδῷ Βουλάνης εἰς Πιερσίους.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν, ἂν οὐχὶ τῶν εὐτυχιστέρων, τοῦλάχιστον τῶν μάλλον ἐπικερδῶν θριάμβων του, ὅποτε τὸ ὑπὸ τοῦ Δουμᾶ ἰδρυθὲν καὶ δι' ἰδίων ἐξόδων οἰκοδομηθὲν ἱστορικὸν θέατρον, καθ' ἐσπέραν ἐπληροῦτο ὑπὸ ἀμέτρου λαοῦ, ὄντος περιέργου νὰ ἴδῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ζῶντα καὶ κινούμενα τὰ πρόσωπα, ἅτινα τοσοῦτον εἶχον συγκινήσει αὐτὸν ἐν τοῖς μυθιστορήμασι, τὸν Ἰππότην τοῦ Ἐρυθροῦ οἴκου, τὴν βασίλισσαν Μαργώ, τὴν κυρίαν δὲ Μονσορώ, Δουμᾶς ὁ πατὴρ, ἀνακαλύψας πακτωλὸν νέον, ἀπορέοντα εἰς αὐτὸν κύματα ὅλα χρυσῶν κερμάτων, κατεσχεύαζεν ἐν Ἀγίῳ Γερμανῷ εἰδὼς τι πύργου, εἰς ὃν ἔδωκε τὸ ὄνομα τοῦ Μοντεχρίστου.

Ὁ πύργος τοῦ Μοντεχρίστου, οὐδὲ τότε, οὐδὲ κατόπιν ὠκοδομήθη ἐξ ὀλοκλήρου, μόνον δ' ἐν αὐτῷ κατοικήσιμον μέρος ἦτο μία αἶθουσα καὶ ἐν γραφεῖον τὸ γραφεῖον ἔκειτο εἰς γωνίαν τινα τοῦ πύργου, προεξέχουσας ἐν εἰδει πυργίσκου, κύκλῳ τῆς ὁποίας εἶχον ἀνασκαφῇ τάφοι, μέλλουσαι νὰ πληρωθῶσιν ὕδατος, ὅπως ἐμποδίζωσι τὴν προσέγγισιν τῶν ὀχληρῶν ἐπισκεπτῶν. Οἱ ὀχληροὶ ἐπιτεκνέται δὲν ἐλείψαν ἐκ τοῦ πύργου, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ εἰς τὰς τάφους οὐδέποτε ἐφάνη.

Ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὀγκώδους πύργου του, ἐκεῖ ὤφειλέ τις νὰ γνωρίσῃ τὸν Δουμᾶν. Ἐκεῖ ἐξώθησε μέχρι μακρίας τὴν ἡδονὴν τῆς φιλοξενίας, ἀφροντίς περὶ τῶν βιωτικῶν ἀσχολιῶν, πλήρης ἰλαρᾶς συγκαταβατικότητος, ἣν ἦντλει ἐκ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος μᾶλλον ἀνεξαντλήτου καὶ αὐτοῦ τοῦ βαλκαντίου του.

Ὁ ἐγγύς ἡ μακρόθεν ἔχων σχέσιν πρὸς τὸ βασιλεῖον τῶν γραμμάτων, ἂν δὲν εἶχε ποῦ νὰ γευθῇ, ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ εὕρισκε γεῦμα εἰς τὸν ἡμιτελῆ πύργον τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ.

Αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας ἦσαν κεκανονισμέναι ὡς ἀκολουθῶς. Πᾶσαν πρωΐαν ὁ

Δουμᾶς ἐκάλυπτε διὰ τῆς παχείας, στρογγύλης καὶ ἄνευ διαγραφῶν καλλιγραφίας του, ἡμίσειαν τοῦλάχιστον δεσμίδα γάρτου κυανοχρόου· ἔγραφε τρία κεφάλαια, τριῶν διαφορετικῶν μυθιστορημάτων, πέντε σκηνὰς ἐνὸς ἱστορικοῦ δράματος καὶ μίαν πράξιν πολυπλόκου τινος κωμωδίας· ἔπειτα ἐπιθεώρει ἐρίππος ἐπὶ λευκοῦ ἵππου, τὴν ἐθνοφυλακὴν τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, ἡ ἥτο διοικητῆς καὶ τέλος τὴν ἐσπέραν παρεῖχε δειπνὸν εἰς πεντήκοντα άτομα, ἀναπαύμενος ἐκ τῶν τερατιωτικῶν αὐτοῦ κόπων καὶ ἐξοδεύων τὸ διπλάσιον ἀφ' ὅ,τι εἶχε κερδίσει τὴν πρωΐαν.

Οὐδέποτε ἡ μικρὰ πόλις τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ παρέστη μάρτυς εἰς τοσαύτην μεγαλοπρέπειαν, ἀφ' ἧς ἐποχῆς Κάρολος ὁ Β'. ὁ Στουάρτ, ἐγκατέλειπε τὴν ἐκεῖ διαμονὴν του, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας.

Ἄλλ' ἐνῷ ὁ κυανόχρους γάρτος ἐξήρχετο κατὰ δεσμίδας ἀπὸ τοῦ πύργου τοῦ Μοντεχρίστου, κατὰ δεσμίδας ἐπίσης εἰσέρχετο καὶ τὸ χαρτόσκιον ἐν αὐτῷ. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ ποσότης ὥστε οἱ ὑπηρεταὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἐδείκνυν αὐτὸ εἰς τὸν οἰκοδεσπότην, ἀλλὰ τὸ μετεπιρίζοντο διὰ χρήσεις...οἰκιακὰς. Οἱ κλητῆρες βλέποντες ὅτι ὁ Δουμᾶς οὐδαμῶς ἐφρόντιζε περὶ τῶν ἐπιδιδόμενων αὐτῷ ἐγγράφων, ἔλαβον τὸ θάρρος ποτέ, ν' ἀναδιβάσωσι προστιθέντες ἐξοδα ἐπὶ ἐξόδων τὰ πεντακάσια φράγμας συναλλαγματικῆς εἰς δύο χιλιάδας ὀκτακάσια. Τόσον δὲ σκανδαλώδης ἡ ὁ ὑπόθεσις ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ γόνιμος μυθιστοριογράφος τὴν ἔμαθεν ἐπὶ τέλους.

Ἡμέραν τινα ἐπορεύθη τις νὰ τῷ ζητήσῃ εἰκοσι φράγμα εἰς συνεισφοράν ὅπως ταφῇ εἰς δικαστικὸς κλητῆρ ἀποθανόντων ἄνευ ὀβολοῦ.

— Ἰδοὺ τεσσαράκοντα, ἀπήντησεν ὁ Δουμᾶς καὶ θάψετε δύο.

Πλὴν ἑλίγον διήρκεσεν ἡ θορυβώδης μεγαλοπρέπεια τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ. Ὁ πύργος τοῦ Μοντεχρίστου δὲν περιεῖχε βεβαίως τοὺς θησαυροὺς τοῦ Σπάδα, οὕς εὔρεν ὁ Ἐδμόνδος Λαντὲς χάρις εἰς τὸν Ἀδελφὸν Φαρίαν. Μίαν ἡμέραν ἐτέθη εἰς πλειστηριασμὸν καὶ ἐπωλήθη. Ἀπὸ ἐργασταρίου μυθιστορημάτων, ἐγένετο ἐργαστάσιον ζυθοποιείου.

Ὁ Δουμᾶς ἀπαρηγόρητος κατ' ἀρχὰς διὰ τὴν πώλησιν ἐκείνην, ἐπαρηγορήθη κατόπιν μικρὸν κατὰ μικρὸν, κατακτῆσας τὴν Σικελίαν καὶ κατοικήσας ἐπὶ τέλους τὸ μέγαρον Κικταμόνε.

Εἰσέλθετε τώρα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ. Τὰ πάντα εἰσὶν ἐν τάξει. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ἀσώσου πατρὸς γνωρίζει μέχρι λεπτοῦ πόσον τῷ στοιχίζει τὸ καθημερινὸν γεῦμά του, καλόν, ἀλλὰ λιτόν.

Ἐντὸς τοῦ σφύτου τοῦ γραφείου του εὗρσκατε παρὰ τὸ χειρόγραφον νέας του κωμωδίας τὸ βιβλίον τῶν ἐξόδων. Ἡ τράπεζά του φιλοξενεῖ ἐνίοτε τινὰς δαιτυμόνας, ἀλλὰ δὲν εἶναι οὗτοι τυχαῖοι, οὐδ' οἱ πρῶτοι ἐλθόντες εἰς φίλοι παλαιοί· σπανίως δὲ παρακάθηνται περισσότεροι τοῦ ἐνός.

Συλλέγει ἀντικείμενα καλλιτεχνίας, ἔχων ἀκριβῆ αὐτῶν γνῶσιν· τὰ πληροῦναι δὲ εἰς τιμὴν δικαίαν. Δὲν ἄσωτεύει χάριν αὐτῶν τὰ χρήματά του, δὲν ἔχει τὴν συνήθη τῶν συλλεκτῶν μονομανίαν. Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἰκονομεῖ καὶ θέτει κατὰ μέρος τὸ ἥμισυ ἀφ' ὅ,τι ὁ πατὴρ αὐτοῦ θὰ ἐδανείζετο εἰς ἓν ἔτος. Ἐχει καὶ περιουσίαν ἀκίνητον ἐπαύλεις τελείας καὶ ἡγορασμένας ἀντὶ χρημάτων.

Ὁ πατὴρ του ἀπέθανεν ὡς ἄσωτον τέκνον οἰκογενείας, αὐτὸς ἀπεναντίας ἐγεννήθη ὅπως οἰκονομήσῃ καὶ συνάξῃ ὑπὲρ τῶν μελλόντων τέκνων του.

Οἶον τὸ ἐνδιαίτημα καὶ ὁ οἰκιακὸς αὐτῶν βίος, τοιοῦτοι καὶ οἱ δύο συγγραφεῖς.

Συγγραφεὺς γόνιμος, αὐτοσχεδιαστὴς σχεδὸν καταπληκτικὸς, εἶνε ὁ πρῶτος τῶν Δουμᾶ· ὁ δεύτερος εἶνε ἐπιμελὴς ρινιστής, οὐδέποτε εὐχαριστούμενος ἐκ τοῦ ἔργου του. Ἐκεῖνος ἐξέδιδε δώδεκα τόμους τὸ ἔτος, οὗτος μίαν κωμωδίαν ἀνὰ τρία ἔτη. Περισσότεραν φαντασίαν ἔχει ἐκεῖνος, περισσότεραν καλίσθησιν ἔχει οὗτος· ἐκεῖνος καταπλήσσει θαμβῶναι, οὗτος πείθει.

Ὅτε διαρκούσης τῆς πρωσσικῆς ἐπιδρομῆς ὁ Δουμᾶς ἐπορεύθη πρὸς τὸν υἱὸν του ζητῶν παρ' αὐτοῦ τὴν ἐσχάτην φιλοξενίαν, ὅπως ἀποθάνῃ εἰς τοὺς κόλπους του, ἐκδυόμενος ὅπως κατακληθῇ ἐπὶ τῆς κλίνης, ὅπῃθεν δὲν ἐμελλε πλέον νὰ ἐγερθῇ, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς παρὰ τὴν κλίνην τραπέζης τεσσαράκοντα φράγμα καὶ μειδιῶν ἀνέκραξε.

— Πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀρῆκα τὸ Βιλλιέρ—Κοιτῶν μὲν λουδοβίκειον ἐδιπλασίασα τὸ κεφάλαιόν μου· καὶ ὅμως λέγουν ὅτι ἤμην σπάταλος.

Ὁ υἱὸς του, ὅταν ἀποθάνῃ δύναται νὰ εἴπῃ πρὸς τὰ τέκνα του· τίποτε δὲν ἔλαβα ἐκ τοῦ πατρός μου, καὶ σὰς ἀρίνοι τινα ἑκατομμύρια. Οὐδέποτε δὲ ἐπαύσα ὢν καλλιτέχνης.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν γραμμάτων ἔσονται αἰῶνι τὰ ὀνόματα ἀμφοτέρων. Ἡ

Κυρία μὲ τὰς Καμελλὰς εἶνε βεβαίως ἐκ τῶν ὀλίγων μυθιστορημάτων, ὅσα θ' ἀναγινώσκονται εἰς τοὺς ἐλευσομένους καιροῦς. Ἀλλὰ καὶ οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες θ' ἀναγινώσκονται ἐπίσης. Ἡ Μαργαρίτα Γωτιέ, ὡς ἡ Μανὼν καὶ ὡς ἡ Κλαρίσσα θὰ ἐξεγείρῃ αἰετοτε τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν οἶκτον πάσης ἀνεπτυγμένης διανοίας, ἀλλ' ὁ Ἀθως, ὁ ὁ Πόρθος καὶ ὁ Ἀραμὶς θὰ ἐγγαράσσονται αἰετοτε εἰς τὴν φαντασίαν τῶν νέων.

Τὸ ὄνομα τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ θ' ἀναγραφῇ μεταξὺ τῶν ἀθανάτων τῆς Ἀκαδημίας τοῦ τοῦ Δουμᾶ πατρὸς θὰ καταστῇ παροιμιώδες θὰ γείνη παράδοσις.

Μετὰ τινὰς αἰῶνας θὰ συγχισθῶσιν αἱ περιπέτεια τοῦ Ὁρλάνδου μὲ τὰς τοῦ Ἀρτανιάν, ὁ Μοντεχρίστο; θὰ ἐκληθῇ ἀντὶ τοῦ Ἀλαδίνου, ὅλα δὲ τὰ πρόσωπα τῶν τοσούτων πλήρων παραδόξων περιπετειῶν μυθιστορημάτων θὰ συνταυτισθῶσι παραδόξως μετ' αὐτοῦ τοῦ Δουμᾶ, οὕτως ὥστε θ' ἀγνοῖται ἂν οἱ Σωματοφύλακες συνεπολέμησαν μετὰ τοῦ Γαριβάλδου, ἢ ἂν αὐτὸς ὁ Δουμᾶς προσεπάθῃ νὰ σώσῃ ἀπὸ τοῦ ἱερῶματος τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Κάρολον τὸν Α'.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Θαυματογράφος γραφίς. Ὁ κ. Franz Moelz διαμαρτυρόμενος ἱερεὺς εἰς Πούκιρσεν εἶχε τὴν ἐξὶν νὰ θέτῃ τὸ κονδύλιόν του εἰς τὸ μελανοδοχεῖον ἀλλ' ἀνεστραμμένον πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐξ ἀπροσεξίας σπρωγθείσης, τῆς χειρὸς του ἐπὶ τῆς ἐξυδαμένης πένας, ἐκεντρήθη, πλὴν ἐλαφρῶς τόσο ὥστε καὶ οὐδὲ προσοχῆς ἐκρίνε τοῦτο ἄξιον.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ ἀτυχὴς ἱερεὺς ἔπεσε κλινήρης, ὁ δὲ ἱατρὸς ἐβεβαίωσεν διάλυσιν εἵματος. Ἐν τρισὶν ἡμέραις ἡ χεὶρ σο-

βαρῶς ἐπρίσθη, κατόπιν καὶ ὁ βραχίονας μέχρι τῆς ὤμοπλάτης, μετὰ ὀδύνην δὲ ὁκτὼ ἡμερῶν ὁ ἱερεὺς ἀπεβίωσεν.

Τὸ ὀλέθριον γεγονός τοῦτο δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εἰδοποίησις διὰ τοὺς μὴ προσέχοντα; ὅπως ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ καταθέτειν τὸ κονδύλιόν των.

Χάρτινος οἶκος. Γάλλος βιομήχανος μὴ δυνήθει νὰ ἀποπερατώσῃ καὶ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Παρισίαν ἐκθεσὶν περιεργόν τι ἔργον, ἀποστέλλει ἤδη αὐτὸ εἰς τὴν ἐκθεσὶν τοῦ Σίδνεϋ-ἐν Αὐστραλίᾳ.

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ὁ οἶκος χάρτινος (paper house) συγκείμενος ἐξ ἐνός καὶ μόνου ἱσογείου πατώματος. Ὁ σκελετός, οὕτως εἶπαι, τοῦ οἴκου κατασκευάζεται ἐκ ξύλου συμπεπληρωμένου ἐκ ναστοχάρτου ἐν σχήματι λίθων τετραγώνων προφυλάττοντο; αὐτὸν ἀπὸ τῆς θερμότητος τοῦ μύχους καὶ τῶν ἀνέμων. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου ἐπικαλύπτεται ἐπίσης διὰ ναστοχάρτου χρωματισμένου καὶ καθηλωμένου ἐπὶ τῶν τοίχων. Τὴν δὲ στέγην τοῦ οἴκου καλύπτει στρώμα ἐκ χαρτοπλινθίων.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ οἴκου βλέπει τις θύρας ὀροφὴν, πολυελαίους τάπητας αὐλαίας παραπετάσματα πάντα χάρτινα, τὸ δὲ περιεργότερον ὅτι ὑπάρχει καὶ θερμάστρα ἐκ χάρτου ἐν τῇ ὁποίᾳ δύναται τις νὰ ἀνάψῃ πῦρ. Τὰ ἐπιπλα, ὡς τράπεζαι, καθίσματα ἀνάκλιντρα κτλ. ἐπίσης ἐκ χάρτου. Οἱ προσκληθυσόμενοι νὰ γευματίσωσιν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ θέλουσι κάμει χρῆσιν μάκτρων, τρυβλίων, ποτηρίων, μαχαιρίων καὶ περουνίων ἐκ χάρτου. Ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ὕπνου ὑπάρχουσι σινδόνες, ὑποκάμισα, μασοροῦστανά, σκούφοι νυκτικοὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα κατασκευασμένα πάντα ἐκ χάρτου.

Τὸ πολυτιμότερον τῶν κειμηλίων,

ὅσα ἤρπασαν οἱ τὸν δυστυχὴ Ναπολέοντα συλλήσαντες, ζουλού, εἶναι τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ ὥρολόγιον, κτῆμα τοῦ Βοναπάρτου. Τὸ μέτριον τοῦτο καὶ εὐτελὲς ὥρολόγιον εἶχεν ἀγοράσῃ ἐν Μασσαλίᾳ ὁ Βοναπάρτης, ἀξιωματικὸς ὢν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ παλαιωθὲν ὁμοῦ τὸ ἐφόρει ὡς ὑπατος καὶ κατόπιν αὐτοκράτωρ. Μὲ τῶν ἡμερῶν παρατήρησεν ὁ στρατάρχης Βερδιέ πρὸς τὴν Α. Μ. ὅτι τὸ ὥρολόγιον δὲν ἐκινεῖτο ἀπὸ τεσσάρων ὥρων κτὶ θέλετε; εἶπε μειδιῶν ὁ Βοναπάρτης, καὶ ἡμεῖς ποτε θὰ μείνωμεν ἀκίνητοι. Τὸ αὐτὸ ὥρολόγιον ἔφερε ὁ κατόπιν Ναπολέων Γ' ἐν ταῖς ῥιψοκινδύνους ἐπιδρομαῖς τοῦ εἰς Στρασβούργον καὶ Βουλὼν, καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς βασιλείας του καὶ μέχρι τῆς τελευταίας του ἐν Σισελχούρστ. Τῷ 1870, ἐκλιπὼν τοὺς Παρισίους ἵνα πορευθῇ πρὸς τὸν στρατὸν, παρατήρησε καθ' ὁδόν, ὅτι δὲν ἐκινεῖτο ὢν δὲ δεισιδαίμων, ἐξέλαβε τοῦτο οἰωνὸν ἀπαίσιον. Μετὰ τὴν τελευταίαν του ἡμύγενεία τὸ ἔδωκε πρὸς τὸν αὐτοκρατορικὸν πρίγκηπα, ὅστις τὸ ἐτίμα ὡς λείψανον ἱερὸν καὶ ἀλεξήτηριον παντὸς κακοῦ.

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΟΦΑΝΗ

Ἐλαμινώνας Δεληγεώργης ὑπὸ Σ. Παγανέλη, ἀναδημοσίευσις ἐκ τοῦ «Νεολόγου» τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ παρῶτα μελέτη εἶναι σκιαγραφία τοῦ βίου τοῦ ἀποστάτου ἐντίμου πολίτου τῆς Ἑλλάδος, γεγραμμένη μετὰ τῆς γλαφυρότητος ἐκείνης ἥς τρανὰ μέχρι τοῦδε παρέσχε δείγματα ὁ κ. Σ. Παγανέλης καὶ μετ' ἐκχειλίζοντος αἰσθήματος ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων θεσμῶν, ἐν ταῖς ὁποῖς δικαίως ἀνευρίσκει τὸν κυριώτατον χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἑπαμ. Δεληγεώργη.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ «Παρθενῶνος» ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου ἀριθ. 30.

Ἐν ΣΥΡΩΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. Ἀθηναίῳ,

Ἐν ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ κυρίῳ Σπ. Πρινάρῃ.

Ἐν ΝΑΥΠΑΙΩΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ Ἱατρῷ.

Ἐν ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Γ. Ν. Φιλαρίτῃ.

Ἐν ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς «Σφίγγος»

Ἐν ΙΘΑΚΗΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Κ. Ν. Πουλάτῳ.

Ἐν ΚΕΡΚΥΡΑΙ παρὰ τῷ κ. Π. Ἀποστολοπούλῃ.

Ἐν ΖΑΚΥΝΘΩΙ παρὰ τῷ κ. Γ. Κ. Σφήκα

Ἐν ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Δ. Ἠλιάδῃ.

Ἐν ΒΡΑΪΛΑΙ παρὰ τῷ κ. Κλεάνθει Παπάρογλῃ.